

Горската легенда - рисът, за първи път фотографиран в България

Най-мистичното горско животно по българските земи - рисът, се появи в Осоговската планина 67 години след официалното му обявяване за изчезнал вид и подаде официално заявка за българско гражданство.

Наличието на приоритетни за Европа видове в България като риса и мечката може да се превърне в сериозна причина за привличането на субсидии за опазване на околната среда и земеделието

„Нещо има тук“ - крава, одрана като от котешки нокти през 2003 г., наблюдения на „едра котка с къса опашка“ от местните, информация за намерени следи през 2005 г. от служители на ловното стопанство. Горската легенда се носи от няколко години. Последната постъпила информация е за два риса, боричкащи се на сняг (през размножителния период). На 21 ноември тази година в 6:38 и в 6:39 часа фотографско устройство, поставено от Диана Златанова и Венислава Рачева, докторанти в Биологическия факултет на СУ „Св. Кл. Охридски“ с цел заснемане живота на язовеца в Осоговската планина на ловностопанство „Осогово“, регистрира две паметни снимки - на рис. Това е първото истинско доказателство за присъствието на това легендарно животно у

ди, разказващи за едра дива котка с къса опашка и пискови на ушите, която някойнакъде видяла, но никой никога не е научно потвърдил. Появят ли се специалитет, за да я въртят се оказва, че това е или едрятък дива котка или козата на съседа.

Защо сега и защо в района на Осоговската планина? След социалните промени през 90-те години много от планинските райони се обезлюдиха, а телените огради, разделящи страните на Балканите паднаха. Животните никога не са признавали граница - за тях е нужна храна, възможност за свободно придвижване и спокойствие. Такава храна и спокойствие намират в държавните ловностопанства. Наблюденията на двете докторанти от „Ама матер“ в ловно стопанство „Осогово“ потвърждават факта, че благодарение на запазените добри

му на изчезнал вид и оттам - непосредственото му унищожаване при лова на други видове. Де юре рисът е защитен вид от Закона за биологично разнообразие и инкриминирането на браконьерството на защитени видове засяга и него. Де факто, каквото официално го няма, никой не се сеща да пази, а така браконьерството трудно се доказва. Според Диана Златанова и Венислава Рачева необходимо е официално признание, че рисът все е вид от българската фауна. Това ще доведе до изостряне на вниманието на хората, занимаващи се с охраната на горите и до опазването на риса от физическо унищожаване. Видът е не само ценен за България, но е и приоритетен вид за страните от Европейската общност, включен в мн-ожество европейски директиви и нормативни актове. Мрежата

„Натура 2000“ е създадена специално да защитава такива видове и местообитания от интерес на Европейската общност и в нейните сайтове опазваните видове трябва да имат благоприятен консервационен статус. Спазването на този благоприятен консервационен статус може да създава някакви ограничения, но в никакъв случай не забранява или променя поведението досегашни горскостопански и ловностопански дейности. Така че присъствието на този нов вид не трябва да бъде основание за притеснения, а по-скоро стимул за комплексно опазване и управление на природното богатство на България. Наличието на приоритетни за Европа видове в България като риса и мечката може да се превърне в сериозна причина за привличането на субсидии за опазване на околната среда и земеделието.

„Н“